

LISTY GALANTSKÝM 19/2021

Milí bratia a sestry,

sme v období letných prázdnin. Pre niektorých to znamená, že nemusia chodiť do školy a učiť sa. Pre iných je to výzva, ako zmysluplne naplniť voľný čas svojim deťom. Starí rodičia majú príležitosť stráviť so svojimi vnúčatami viac času ako počas školského roka. Zároveň je to obdobie, kedy si chceme aj

oddýchnuť a načerpať nových síl. Niektorí za týmto účelom vycestovali do zahraničia, iní využívajú ponuky na rekreáciu tu na Slovensku. Nech ste sa už rozhodli akokoľvek, nezabudnite, že tak ako potrebujeme načerpať nových síl do každodenného života, tak potrebujeme načerpať nových síl aj do nášho duchovného života. Keď sme na dovolenke, vyhradme si čas aj na duchovnú obnovu

a posilnenie pri Božom Slove a v modlitbe. Počas roka neraz nestíhame alebo nevládžeme, a tak naša duša hladuje a stráda. Dovolenka môže byť tiež príležitosťou, kedy nasýtíme hladnú dušu Božím Slovom a doplníme zásoby. Aj našej duši dobre padnú „duchovné“ švédске stoly, kedy si môže dopriať i to, čo sa jej v bežnom živote nedostáva. Vášmu telu, duchu i duši prajem na dovolenke hojnosť všetkého dobrého.

Miroslav Kerekréty

Kázeň na nedeľu 10. nedeľu po Svätej Trojici, 8. augusta 2021

„Keď sa priblížil a videl mesto, zaplakal nad ním a riekol: Ó, keby si v takýto deň poznalo aj ty, čo ti je ku pokoju; ale je to teraz skryté pred tvojimi očami; lebo prídu na teba dni, že ťa tvoji nepriatelia oboženú valom a obkľúčiac, zovrú zo všetkých strán a zrovnajú ťa so zemou, i tvoje deti, a nenechajú v tebe kameň na kameni, pretože si nepoznalo čas svojho navštívenia. Potom vošiel do chrámu a začal vyhánať predavačov hovoriac im: Napísané je: Môj dom má byť domom modlitby; a vy ste urobili z neho peleš lotrov. A učil každý deň v chráme. Veľkňazi a zákonníci, i poprední z ľudu, hľadeli Ho zahubiť, ale nevedeli, čo si počať, lebo všetok ľud priľnul k Nemu a poslúchal Ho.“

Evanjelium podľa Lukáša 19, 41 - 48

Milí bratia a milé sestry,

Tí, ktorí boli v Jeruzaleme, mi iste dajú za pravdu, že pohľad na staré mesto Jeruzalem z Olivového vrchu je naozaj fascinujúci. Dnes tam vidno Skalný dóm so zlatou strechou a mešitu al-Aksá. Na základe predchádzajúcich veršov vieme, že Ježiš prichádzal práve odtiaľ. On však videl tzv. „Herodesov chrám“ a, tak ako my, staré mesto Jeruzalema. Pozerajúc sa na mesto, kde Hospodin prisľúbil svoju prítomnosť v chráme, mal Pán Ježiš prorocké videnie. Videl, ako bude Jeruzalem vyzeráť o niekoľko rokov. Detailný popis spôsobu dobytia ako aj zbúrania Jeruzalema vyvoláva u niektorých pochybnosti, či tieto slová neboli až dodatočne vložené Ježišovi do úst. Vo svojej prvotine pod názvom Židovská vojna opisuje Josephus Flavius pád Jeruzalema veľmi podobne, ako to robí Pán Ježiš pri pohľade na mesto. Okrem značnej presnosti v Ježišovom opise neskorších udalostí, redakčnej úprave textu nič nenasvedčuje. Pán Ježiš teda videl, čo sa stane s týmto krásnym mestom, na ktoré boli Židia takí hrdí. Preto nad ním zaplakal, lebo videl, že keď všetko pôjde tak ako dovtedy, mesto i chrám uprostred neho budú zničené. Opísaná deštrukcia bola úplná napriek tomu, že mesto sa zdalo nedobytné a Židia verili, že Jeruzalem je neporaziteľný. Mesto bolo obohnané valom, čo pomohlo rímskej armáde prekonať hradby. Tým, že ho obkľúčili a zovreli zo všetkých strán, od určitého okamihu nebolo možné vzdať sa a utiecť z mesta von. Zrovnajú ťa so zemou a nenechajú v tebe kameň na kameni – zo slávneho mesta a chrámu uprostred zostali iba ruiny a spomienky v myšliach ľudí, ktorí to zázrakom prežili. Dôraz „i tvoje deti“ napovedá, že všetci obyvatelia Jeruzalema zahynuli, muži, ženy, starci i deti. Keďže sa tak stalo počas židovskej veľkej noci, kedy sa mesto stáva pútnickým miestom, bolo v ňom oveľa viac ľudí ako inokedy. Jeruzalem bol poslednou baštou židovského národa, lebo ostatné mestá a hrady boli už v rukách Rimanov.

To najdôležitejšie na celej tejto historickej i národnej katastrofe je dôvod, prečo sa tak stalo. Pán Ježiš to vyjadruje veľmi jasne hneď dvoma spôsobmi, a to: *Ó, keby si v takýto deň poznalo aj ty, čo ti je ku pokoju a, pretože si nepoznalo čas svojho navštívenia.* Nachádzame tu tri myšlienky, ktorým sa chceme venovať.

1. Poznať, čo ti je ku pokoju. Pokoj je najdôležitejší tam, kde ho niet. Nepokoj je všade tam, kde je niečo v neporiadku, kde veci nejdú tak, ako majú. Pokoj nastáva tam, kde sa veci napraví, kde sa niečo zmení. Pán Ježiš hovorí o poznaní, *čo je ku pokoju* v deň, kedy vstupuje do Jeruzalema. Pokoj prichádza do života človeka spolu s Ježišom Kristom, keď On sám vstupuje do ľudského života. Pretože s Ježišom Kristom, alebo ako priamy následok Jeho príchodu do ľudského života, prichádza pokánie. Pokánie je nevyhnutnou reakciou na Ježišov príchod. Pán Ježiš prichádza do sveta s týmito slovami na perách: *Pokánie čiňte, lebo sa priblížilo kráľovstvo Božie.* Pokoj zažíva človek len vtedy, keď je súčasťou jeho života vždy znova a znova obnovujúce sa pokánie. Ako súvisí pokoj s pokáním? Pokánie totiž prináša pokoj s Bohom. Keď sa človek kajú zo svojich hriechov, keď ich priznáva, ľutuje, prosí o odpustenie, dostáva toto odpustenie. Nemusí žiť v strachu z Boha, z trestu za svoje hriechy, z Božieho hnevu za hriechy, ktoré vykonal. Pokánie prináša pokoj aj s človekom. Človek síce aj po priznaní sa musí niesť následky svojho hriechu, ktoré sú zväčša primerané hriechu, ktorý spáchal, ale nemusí žiť v strachu z odhalenia, a to je veľmi oslobodzujúce. Pokánie vykonané pred iným človekom nás zároveň zaväzuje a vedie k náprave. Keď som ublížil človeku a urobil som z toho pred ním pokánie, teda vyznal, oľutoval a poprosil som o odpustenie, prípadne ak je to možné, napravil som, čo som spôsobil, toto všetko mi bude v budúcnosti brániť, aby som mu to urobil znova. Schopnosť priznať si chybu pred iným človekom ma vedie k pokore. Priznanie si viny či zlyhania mení pohľad človeka na seba samého i zreálnuje renomé pred druhými. Pred sebou i pred druhými sa stávam samým sebou, áno, aj s mojimi nedostatkami, hriechmi a zlyhaniami. Pokoj prichádza dokonca aj vtedy, keď blízny moje pokánie neprijme, pretože môj pokoj môže byť založený na istote, že ja som urobil všetko preto, aby mi odpustil, čím som naplnil slová z Listu rímskym 12,18, kde Pavol hovorí: *„Ak je to možné, nakoľko je na vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi.“* Moje vlastné pokánie ma robí chápanejším k hriechom iných a to dokonca aj tých, ktorí sa previnili voči mne. Keď sám túžim po odpustení, skôr dokážem aj ja odpustiť. Odpustenie znova prináša pokoj do môjho života, lebo akceptovanie pokánia človekom, ktorý mi ublížil, ma zbavuje hnevu, pocitu krivdy, nenávisti či túžby po pomste. Nakoniec môžeme skonštatovať, že kde niet pokánia, tam niet pokoja. Kto odmieta urobiť pokánie, nenájde pokoj s Bohom ani s človekom.

2. Poznať čas svojho navštívenia. Toto je biblické či teologické vyjadrenie situácie, kedy Pán Boh dal človeku alebo národu šancu, príležitosť na zmenu, na spamätanie sa, na uvedomenie si skutočnosti, že ide nesprávnou cestou. V našom prípade je to prichádzajúci Kristus, Mesiáš, ktorého keby židovský národ ako celok prijal ako zasľúbeného Mesiáša, jeho budúcnosť a z nášho pohľadu dejiny by sa vyvíjali inak. Čas svojho navštívenia je zlomový okamih, ktorý človeka predurčí jedným alebo druhým smerom. Krásnym príkladom času navštívenia je príchod a skazozvesť proroka Jonáša v Ninive. Ninivský kráľ spoznal čas svojho navštívenia Božím mužom a nielen on, ale celé kráľovstvo robilo pokánie, čím zmenilo svoju budúcnosť. Aj v našom živote prichádzajú takéto okamihy, kedy sa rozhoduje o našej budúcnosti. Prijímame zásadné rozhodnutia, ktoré ovplyvnia náš život. Niekedy sa pozrieme na svoj život späť a vidíme, že od konkrétneho okamihu sa náš život začal pozitívne alebo negatívne odvíjať. Možno od chvíle, kedy sme dovolili, aby sa konkrétny hriech stal súčasťou nášho života. Uvedomujeme si, že keby sme sa vtedy rozhodli inak, dnes sme niekde inde. A to v dobrom alebo aj v zlom. Aké dôležité je poznať čas svojho navštívenia, kedy nám náš Boh dáva príležitosť, ba dokonca vyzýva nás, aby sme všeobecne alebo v konkrétnej veci, zatiahli ručnú brzdu a zmenili cestu životom. Hriech totiž vždy prinesie svoje ovocie. Som presvedčený, že aj Kain po vylúčení z ľudského spoločenstva oľutoval, že kvôli hnevu a nenávisti nepoznal čas svojho navštívenia, kedy mu Pán Boh povedal: „*Hriech striehne pri dverách tvojho srdca, ale ty ho opanuj!*“ Poznať tento čas Božieho navštívenia je veľkou milosťou s dlhodobými dôsledkami. Buďme veľmi vnímaví na Božie napomínanie i pozvanie ku pokániu.

3. Skryté pred tvojimi očami. Pán Ježiš zaplakal nad Jeruzalemom, lebo videl, že nespoznal, čo mu je ku pokoju ani nepoznal čas svojho navštívenia. Ale je to teraz skryté pred tvojimi očami... Pán Ježiš nijako nevysvetľuje, prečo je to tak. Prečo chcem zdôrazniť túto myšlienku? Pretože je zrejmé, čo nám je ku pokoju alebo, že toto je čas nášho navštívenia, ale my to nemusíme vidieť. Či už pre iných alebo aj pre nás samých, v budúcnosti to bude úplne jasné. Ak teraz vnímaš, že dnes je deň tvojho navštívenia, alebo ak to budeš vnímať v budúcnosti, využi príležitosť, lebo môže prísť chvíľa, kedy tu výzva z Božej strany bude, ale ty ju nebudeš schopný vidieť a premárniš ju. Ak ti Pán Boh dáva vidieť, čo ti je ku pokoju, urob to, lebo môže nastať obdobie, kedy to nebudeš vidieť a len pri pohľade späť na svoj život pochopíš, že to bola chvíľa, kedy ťa Pán Boh chcel zachrániť.

Z posledných veršov prečítaného Božieho slova ťa chcem pozvať, aby dom Boží bol pre teba domom modlitby a pokánia, a ničoho iného. Amen.

Miroslav Kerekréty, zborový farár